

GENEL HUKUK VE TÜRK HUKUK TARİHİ DERSİ

OSMANLI MİRAS HUKUKU (SLAYTLAR)

*Not: 2. Sınıf çift numaralı öğrencilerin yararlanması için paylaşılmıştır.
Ticari amaçlarla kopyalanamaz, çoğaltılamaz ve satılamaz.*

*Slaytlarla ilgili görüş, öneri ve sorularınız için kalipci@istanbul.edu.tr
adresine e-posta atabilir ya da Hukuk Tarihi Anabilim Dalına müracaat
edebilirsiniz.*

➤ **Konu Başlıkları**

- *Giriş*
- *Osmanlı Miras Hukuku*
 - Şer‘î Miras Hukuku
 - Örfî Miras Hukuku

➤ **Osmanlı Miras Hukukunun Önemi**

- Mirasçılık ve mirasın geçişi, mirasbırakanın ölüm tarihinde yürürlükte olan hükümlere göre belirlenir (*4722 Sayılı Kanun/17*).

OSMANLI MİRAS HUKUKU

•Şer‘î Miras Hukuku (Feraiz)

•Menkul her türlü mal ve mülk gayrimenkullerde

•Şer‘î İntikal

•Örfî Miras Hukuku

•Mirî arazi ile vakıf akarlar bakımından

•Adi intikal

➤ Şer'î Miras Hukuku (*Feraiz*)

- İslam hukukunun teşekkülünü en erken tamamlamış alanı
- Kur'an-ı Kerim'in en ayrıntılı bir biçimde düzenlediği hukuk dalı
- Uyguladığı sistem: *Ferdî Sistemin* ön planda olduğu karma yapılı bir sistem

➤ **Başlıca Miras Sistemleri**

- Sınıf Sistemi
- Zümre Sistemi
- Ferdî Sistem
- Karma Sistem

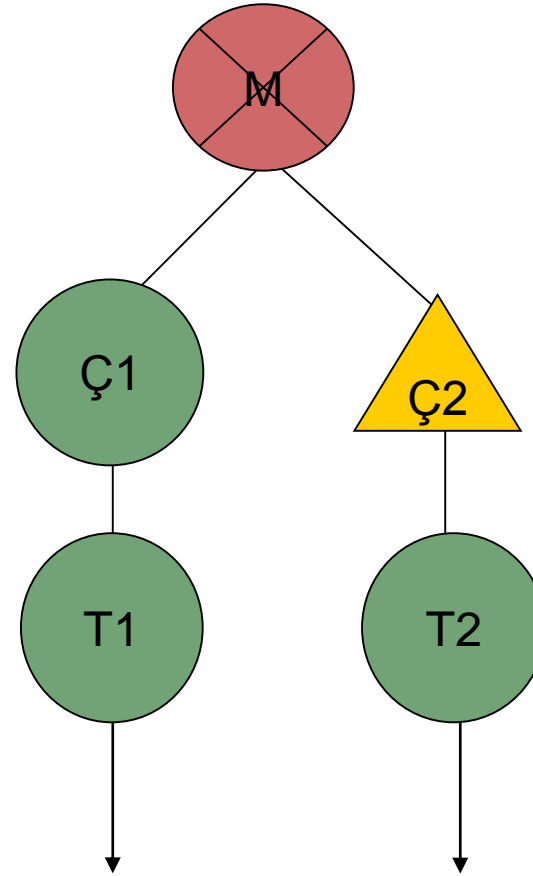
➤ **Zümre Sistemi**

- Kan hısımlarının mirasbırakana yakınlıkları esas alınmak suretiyle belirli zümreler halinde gruplandırıldığı sistem.
- Türk, Alman, Avusturya, İsviçre hukukları

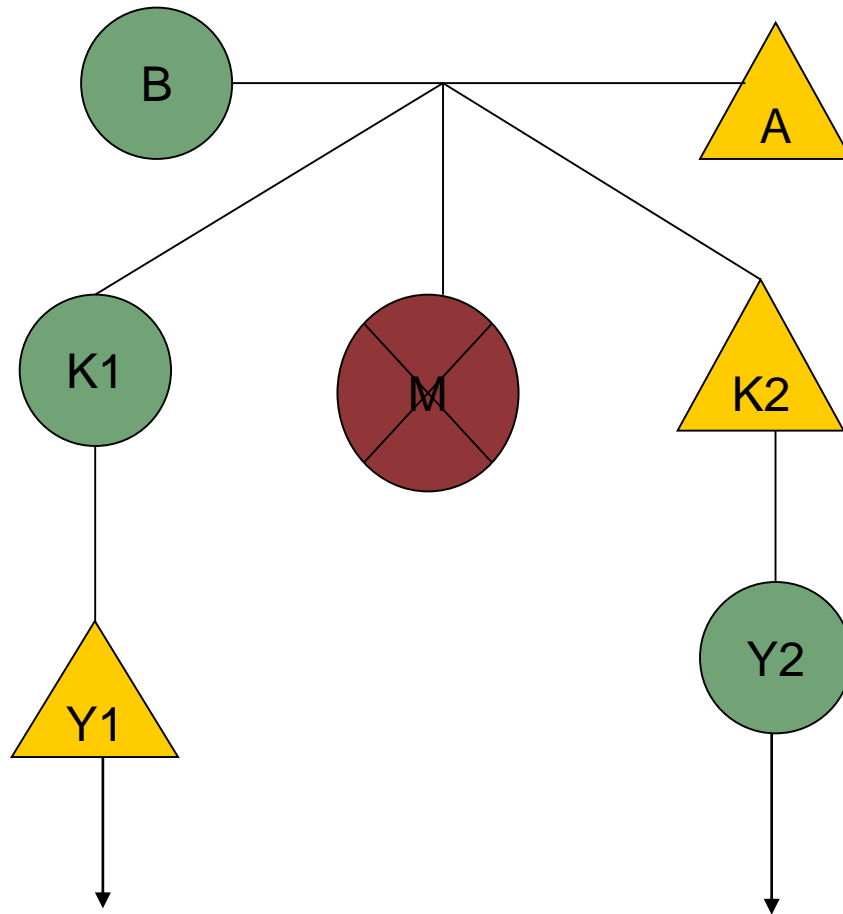

➤ **Türk Hukukunda üç zümre kanuni mirasçı olarak düzenlenmiştir:**

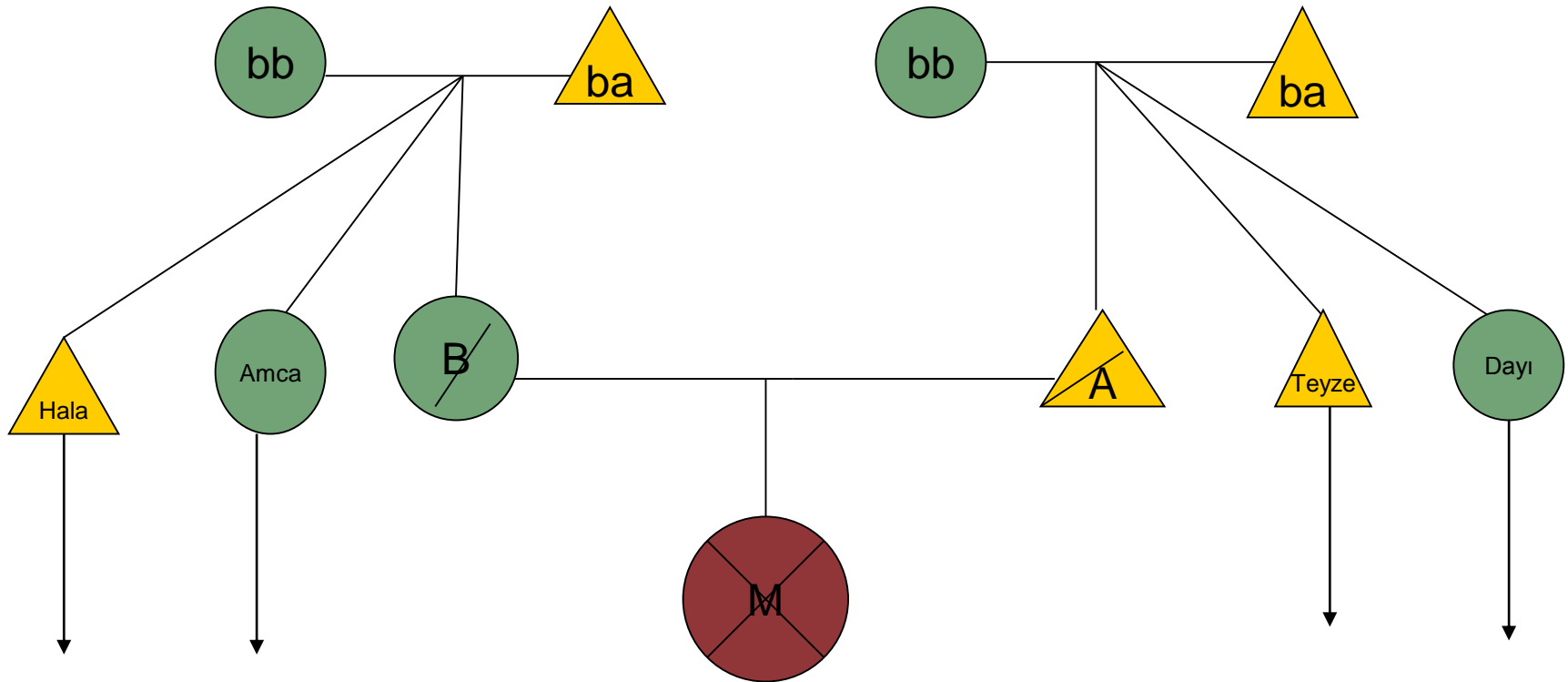
➤ **1. Zümre**

➤ 2. Zümre

➤ 3. Zümre

➤ Sınıf Sistemi

- Kan hısımları, önce mirasbırakana olan hısımlık bağının kuvvetine göre çeşitli sınıflara ayrılmış, daha sonra bu sınıflar arasında bir sıra tertip edilmiştir.

➤ **Ferdî Usul**

- Hısımların ölüye yakınlığının teker teker incelendiği sistemdir.
- Şer'î miras hukukunda ferdî usul ön plandadır.

➤ **Karma Sistem**

- *Ashâbü'l-ferâiz* → *Ferdî usul*
- *Asabe mirasçılar* → *Sınıf usulü*
- *Zevi'l-erhâm* → *Zümre usulü*

➤ **Mirasın Unsurları**

- Mirasbırakan (*Muris*)
- Mirasçı (*Vâris*)
- Tereke (*Mevrûs*)

➤ **Mirasçılık Sebepleri**

- ***Nesep***

- Çocuklar ile anne ve baba her halükarda mirasçıdır. Bunlar yoksa miras daha uzakta bulunan akrabalara intikal eder.

- ***Nikah***

- ***Velâ***

- Azatlı Köleye Mirasçı Olma
- Mirasçılık Anlaşması

➤ **Mirasın Şartları**

• ***Mirasbırakanın Ölümü***

- Gerçek Ölüm (*biyolojik*)
- Hükmî Ölüm (*Mefkud*)
- Takdiri Ölüm (*Cenin*)

• ***Mirasçuların Sağ Olması***

• ***Miras Engelinin Bulunmaması***

- Mirasçının mirasbırakanı öldürmesi
- Kölelik
- Din farkı (*müslüman-gayrimüslim arası*)
- Ülke farkı (*gayrimüslimler arası*)

- **Soru:** Osmanlı Devleti tebaasından mühtedi Bay A vefat etmiştir. Geride gayrimüslim tebaadan oğlu Bay B kalmıştır. Bay B babasına mirasçı olabilmek için müslüman olmayı düşünür. Durumu feraiz esaslarına göre değerlendiriniz?
- **Soru:** Osmanlı Devleti tebaası bir müslüman, Rusya tebaası bir müslümana mirasçı olabilir mi?

➤ **Tereke**

- Terekeye dahil olan mirasbırakanın mallarıdır. Kural olarak menfaatler ve haklar terekeye dahil değildir.

➤ **Tereke Üzerindeki Haklar** şu sırayla dağıtılır:

I. Teçhiz ve Tekfin Masrafları

II. Borçlar

- Külli halefiyet söz konusu değil

III. Vasiyet (1/3 sınır ve mirasçılar lehine yapılmayacak)

IV. Mirasçılarının Hakları

- Mirasçılıktan çıkarma söz konusu değil
- Mirasın reddi söz konusu değil

MİRASÇILAR

1. Ashâbü'l-Feraiz:

- Belirli Pay Sahipleri

• Mirasçılık Payları her duruma göre tek tek belirlenmiş mirasçılardır.

- **11 tanedir:** 1. Koca 2. Karı 3. Kız 4. Baba 5. Anne 6. Oğlun Kızı veya Oğlun Oğlunun Kızı 7. Ana-baba bir kız kardeş 8. Baba bir kız kardeş 9. Anne bir kız kardeş 10. Sahih Ced 11. Nine

2. Asabe:

- I. Araya kadın girmemiş erkek akrabalar (*asabe bi nefsihi*)
 - II. Erkek kardeşleri nedeni ile asabe olan kız kardeşler (kızlar erkeğin yarısı hisse alır) (*asabe bi gayrihi*)
- Ashabü'l-Feraiz hisselerini aldıktan sonra kalanı, bunlar yoksa terekenin tamamını alırlar.
 - **4 sınıf:** 1. **Altsoy** (oğul, oğlun oğlu...) 2. **üstsoy** (baba, babanın babası...), 3. **babanın alt soyu** (anne- baba bir kardeş, bunların oğulları), 4. **dedenin alt soyu** (amca, amca oğlu)

Not: Bir de *asabe maal-gayr* vardır ki bunlar ölenin kızı, oğlunun kızı ile birlikte *asabe maal-gayr* olarak mirasçı olan **ana-baba bir kız kardeş ile baba bir kız kardeşlerdir.**

3. Zevi'l-Erham

İlk iki sırada mirasçı bulunmadığı zaman devreye girerler. Ashabü'l-Feraiz ve asabe dışında murisle kadın tarafından akrabalar. **4 Zümre:** 1. **Murisin** ashabü'l-feraiz ve asabe olmayan **alt soyu** (kızlarının çocukları, kızlarının çocuklarının çocukları...), 2. **Murisin** ashabü'l-feraiz ve asabe olmayan **üst soyu** (annenin babası, annenin babasının annesi ...), 3. **Baba ve annenin** ashabü'l-feraiz arasında yer almayan **alt soyu** (kız kardeş çocukları ana-baba bir erkek kardeşlerin oğullarının kızları veya bunların çocukları, ana bir erkek kardeşin çocukları ve torunları), 4. **Dede ve ninenin** asabe ve ashabü'l-feraiz arasında yer almayan alt soyu (halalar, anne bir amcalar, dayılar, teyzeler, dayı ve teyze çocukları)

➤ Miras Haklarının Dağıtımında Ana Kurallar

1. İlk önce **ashabü'l-feraiız**in payları dağıtılır.
2. İkinci sırada **asabenin** payları dağıtılır.
 - ❑ **Asabe**, **ashabü'l-feraiız** gurubu ile birlikte mirasçı olabilir.
 - ❑ **Asabe**ye pay dağıtılırken şunlar geçerlidir:
 - Üst sınıftaki, alt sınıftakini mirastan mahrum eder. (*Bu durum alt sınıftakinin **asabe** olmasına engeldir; ama **ashabü'l-feraiız** olabilmesine engel değildir*=Örnek: Baba oğul varsa, baba artık **asabe** olmaz, **ashabü'l-feraiız** olur.
 - Aynı sınıf içerisinde mirasbırakana daha yakın olan, uzak olanı mirastan mahrum eder. Örnek: Oğul varken, oğlun oğlu **asabe** olamaz).
 - Çift taraftan akraba olanlar tek taraftan akraba olanların **asabe** olmasını engeller. Örnek: Ana-baba bir erkek kardeş, baba bir erkek kardeşin **asabe** olmasını engeller.

3. *Ashabü'l-feraiiz* ve *asabe*den mirasçı olmazsa miras *zevi'l-erhama* geçer.

□ *Zevi'l-erham*'ın payları şu esaslara göre dağıtılır:

- Sadece eşler varsa bunların *redde* payları artırılmayacağından kalan *zevi'l-erhama* gider.
- *Zevi'l-erham* mirasçı bir kişi ise tüm miras onundur. Aynı zümrede, aynı sıradaki *zevi'l-erham* mirasçılar erkek 2, kadın 1 pay olmak üzere paylaşırlar.
- Üst zümredeki, alt zümredekini mirastan mahrum eder.
- Aynı zümre içerisinde mirasbırakana daha yakın olan, uzak olanı mirastan mahrum eder.

4. Mirasçuların paylarının başka mirasçuların mevcut olması nedeniyle mirastan tamamen mahrum olması (*tam hacb*) ya da payının azalması (*kısmen hacb*). Hacb olana *mahcûb* denir.

Şu altı kişi asla tam hacb ile mahcûb olmaz:

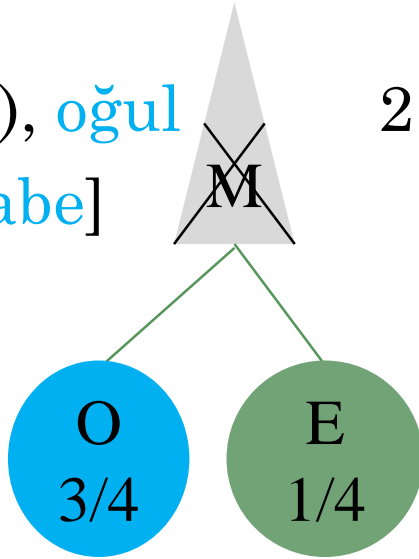
- a. Baba
- b. Oğul
- c. Anne
- d. Kız
- e. Koca
- f. Karı

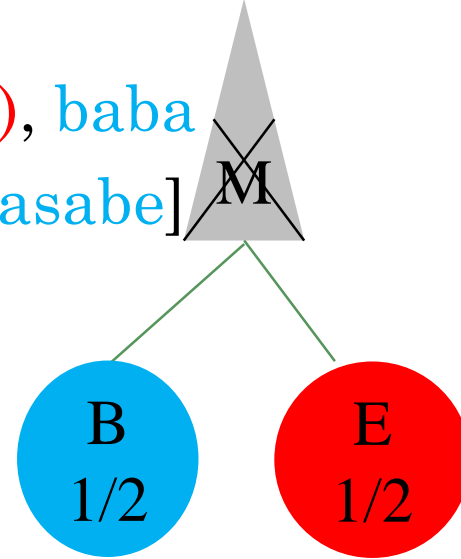
➤ A. **Kocanın (Zevcin)** iki durumu vardır:

1. Ölenin çocuğu ya da oğlunun... çocuğu varsa $1/4$
2. Bunlar yoksa $1/2$

1. Eş (koca), oğul
[$1/4$ - asabe]

2. Eş (koca), baba
[$1/2$ - asabe]

NOT: 1. Miras taksimini gösterir şemalar kural olarak teferruatlı biçimde gösterilir. Biz pratik olması nedeniyle çalışmamızdaki örneklerde mirasbırakanın sadece geride bıraktıklarını göstermekle yetindik.

2. Pay sahiplerinin yanındaki üç nokta ... «ilâ nihaye» yani «sona kadar, böylece devam edecek» anlamında kullanılmıştır. Örneğin oğlun...çocuğu: Oğlun çocuğu veya oğlun oğlunun çocuğu veya oğlun oğlunun oğlunun çocuğu... şeklinde anlaşılmalıdır.

➤ B. Karının (*Zevcenin*) iki durumu vardır:

1. Ölenin çocuğu ya da oğlunun... çocuğu varsa $1/8$

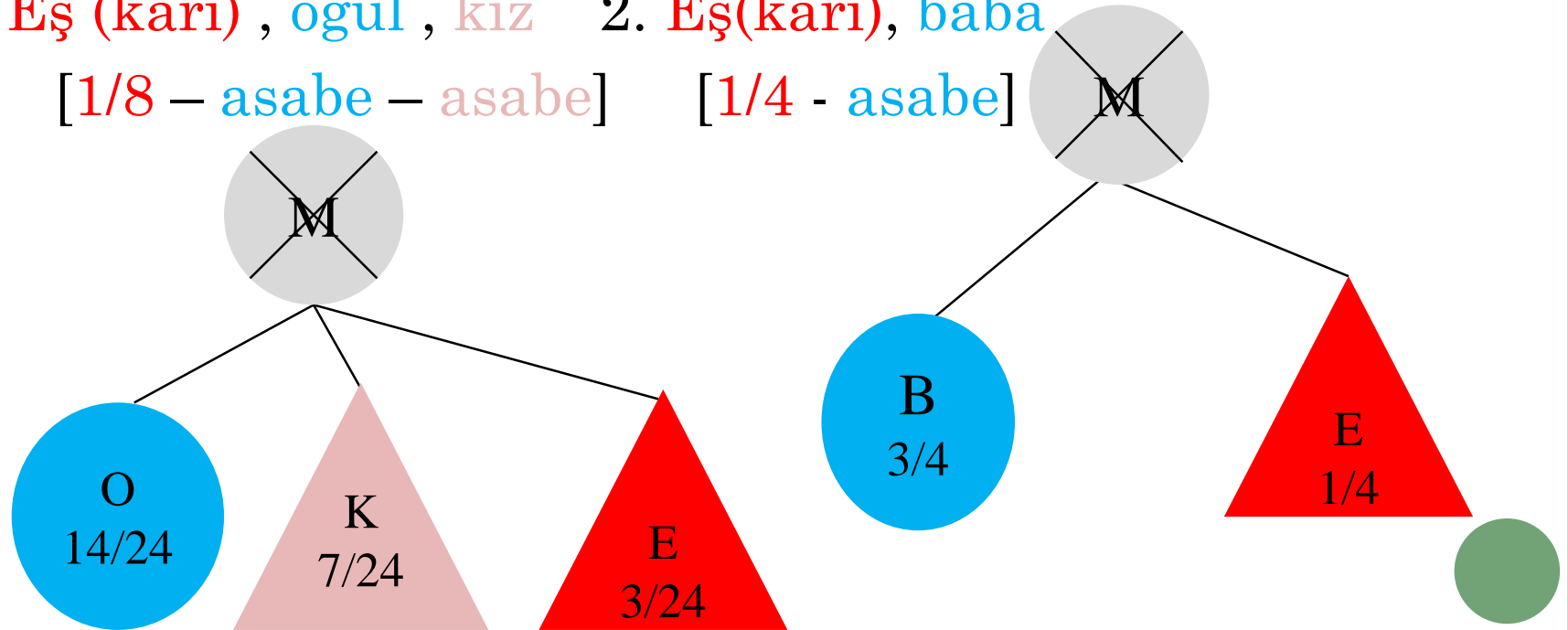
2. Bunlar yoksa $1/4$

* Çok eşliliğin görüldüğü bir durumda paylar nasıl üleşilir?

1. Eş (karı) , oğul , kız 2. Eş(karı), baba

[$1/8$ – asabe – asabe]

[$1/4$ - asabe]

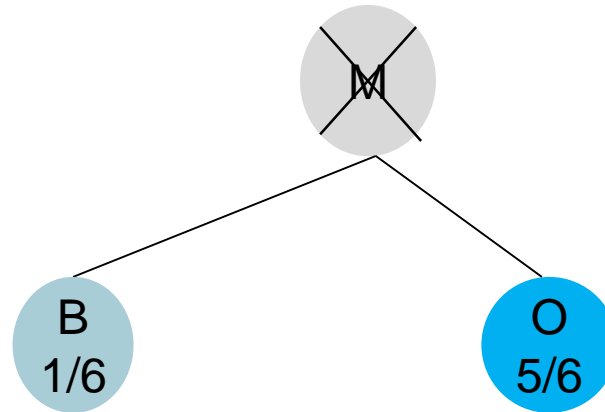

➤ **C. Babanın Üç Durumu Vardır:**

1. Ölenin oğlu ya da oğlunun... oğlu ile mirasçı ise $1/6$
2. Ölenin kızı, oğlunun kızı, oğlunun oğlunun... kızı ile birlikte bulunursa $1/6$ ile birlikte belirli paylar dağıtıldıktan sonra asabe olarak kalanı alır.
3. Bunlardan kimse yoksa asabe olur. Eğer ashabü'l-feraizden kimse yoksa terekenin tamamını alır.

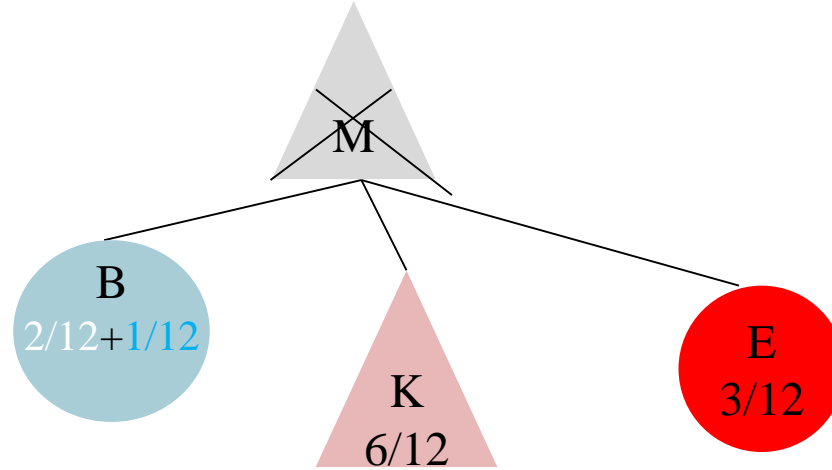
1. Baba, oğul

[$1/6$ - asabe]

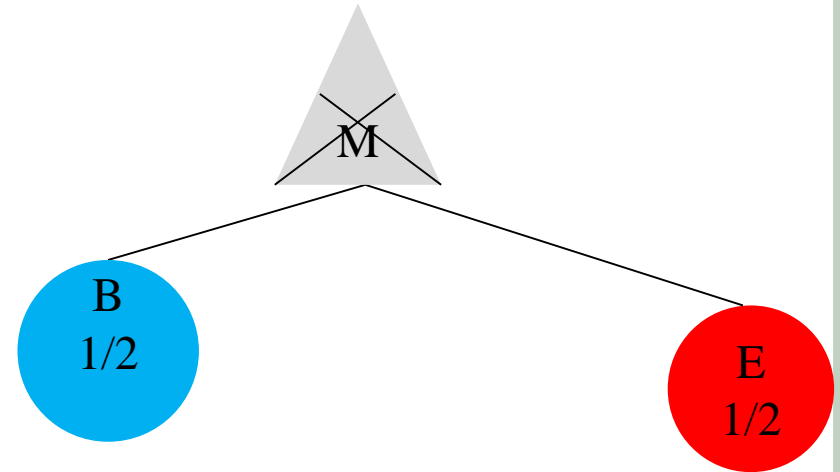
2. Eş(koca), kız, baba

[$1/4$ - $1/2$ - $1/6$ + asabe olarak kalan]

3. Eş (koca), baba

[$1/2$ - asabe]

➤ **D. Dedenin** (Babanın babası...) dört durumu var:

1. İlk üç durum babanın durumları gibi.

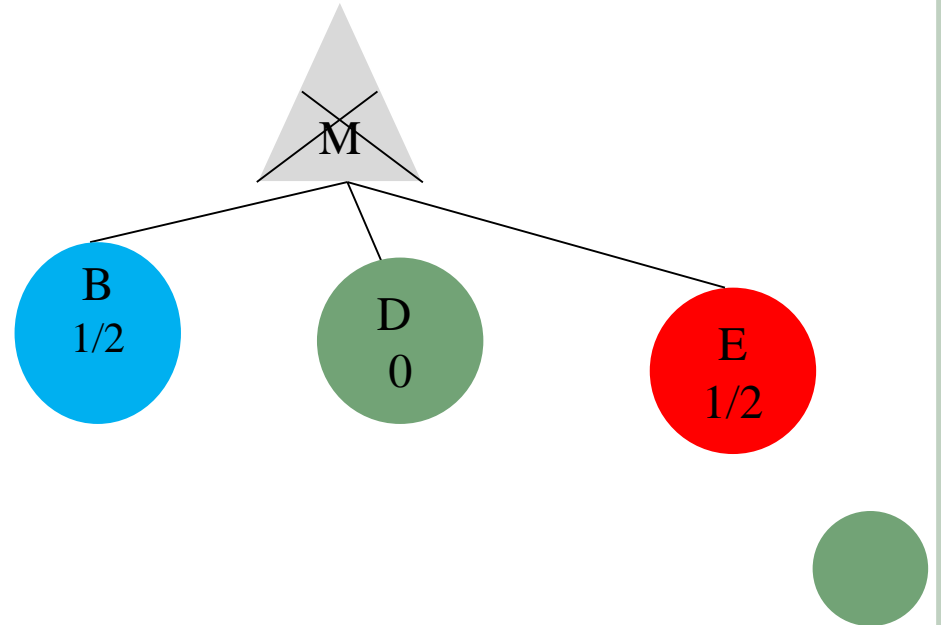
(Yani **a.** $1/6$ – **b.** $1/6$ +kalanı asabe olarak- **c.** asabe)

(bkz. babanın üç haline ilişkin örnekler)

2. **Baba ile birlikteyse mirastan pay almaz.**

Örnek: **Eş**, **baba**, **dede**

[$1/2$ - asabe - pay yok]

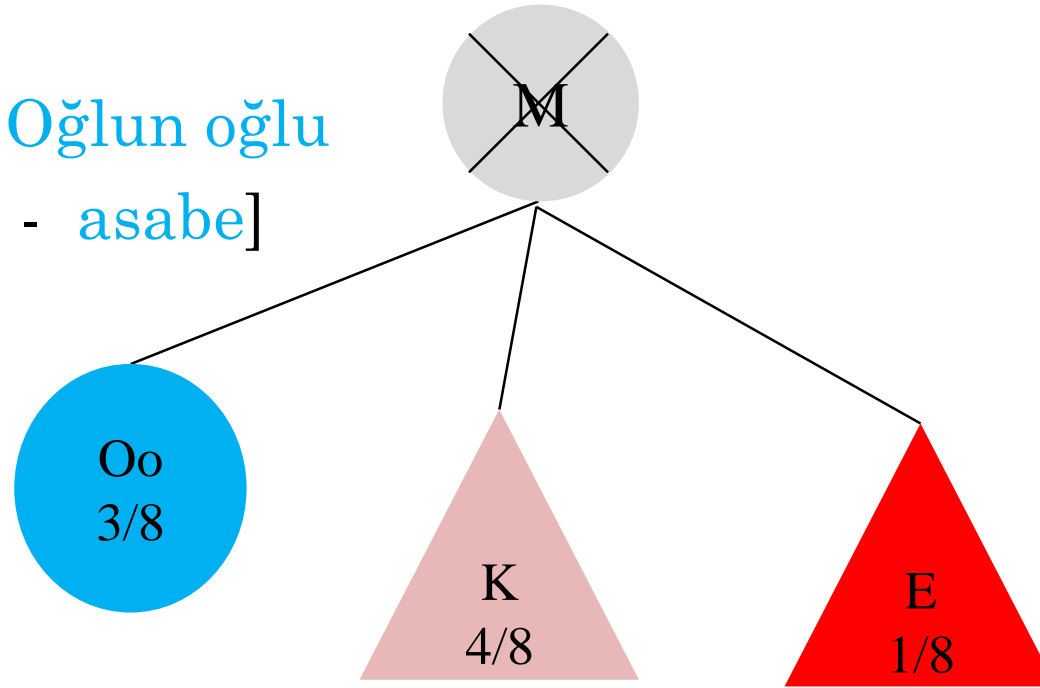
➤ E. **Kızın** 3 durumu vardır:

1. Sadece bir kız varsa $1/2$

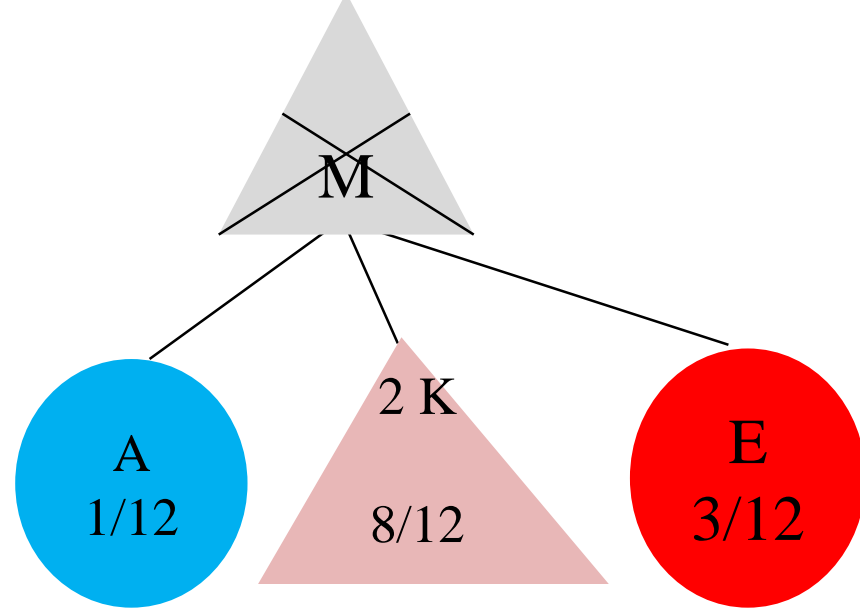
2. Sadece birden fazla kız varsa, kızlar toplam $2/3$

3. Oğul ile birlikte ise kız 1, erkek 2 hisse olarak mirası paylaşırlar

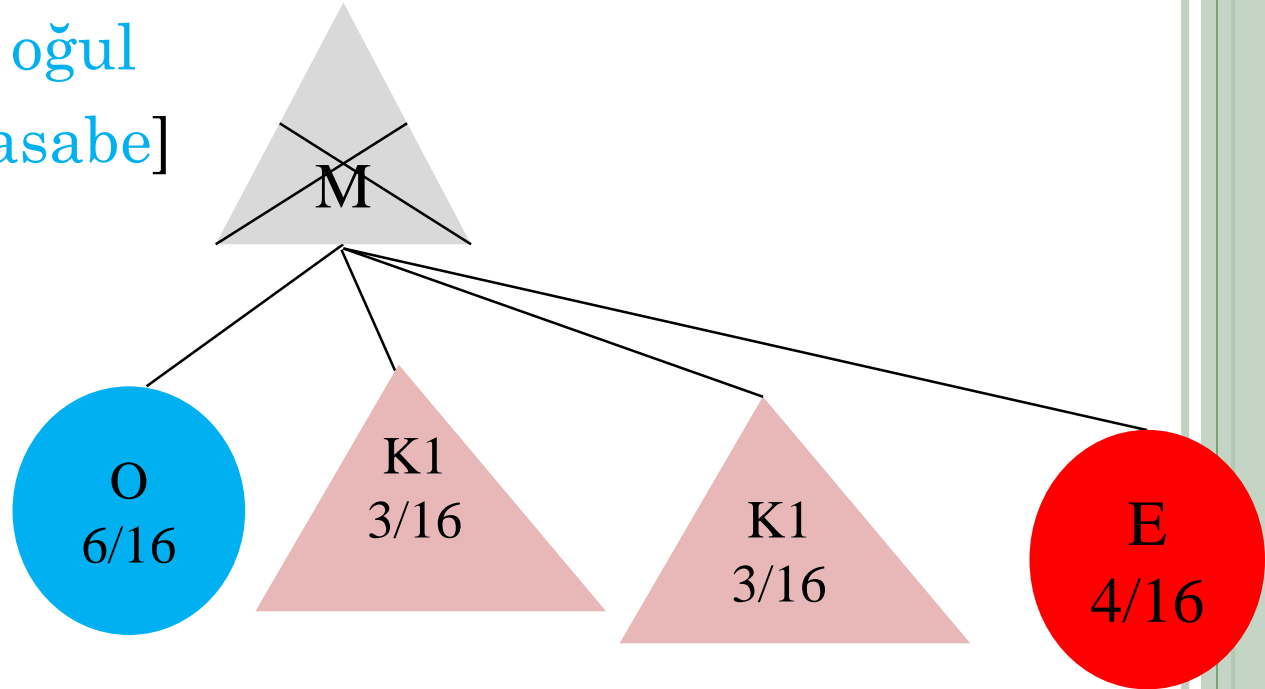
1. **Eş(karı)**, kız, **Oğlun oğlu**
[$1/8$ - $1/2$ - asabe]

2. Eş(koca), 2 kız, amca
[1/4 - 2/3 - asabe]

3. Eş(koca), iki kız, oğul
[1/4 - asabe- asabe]

➤ **F. Oğul Kızının 6 durumu vardır:**

A. *Ölenin kızı yok:*

1. **1** tane oğul kızı varsa (ölenin kızı gibi) **1/2**

2. + **1** oğul kızı varsa (ölenin kızları gibi) müştereken **2/3**

(bkz. *Kızın durumuna ilişkin örnekler*)

B. *Ölenin kızı var:*

3. **1** kız varsa, oğul kızı/kızları asabe olmuyorlarsa **1/6** (toplamda)

4. + **1** kız varsa, oğul kızı **mirastan pay almaz.**

C. *Ölenin oğlu ile:*

5. **Oğul ya da derecede mirasbırakana yakın erkek çocuk ile birlikte olursa mirastan pay alamaz.**

D. *Ölenin oğlunun oğlu ... ile:*

6. Oğlun kızı derecede kendisine eşit ya da daha aşağıda olan oğlun oğlu, oğlun oğlunun oğlu ile birlikte olursa asabe mirasçılar grubuna geçer kalanı erkek asabe ile ikili birli paylaşır.

Örnekler (B, C, D başlıklarına ilişkin)

1. Kız, 2 oğul kızı, erkek kardeş

[1/2-1/6 (müştereken)-asabe]

2. Örnekte birden fazla

kız olsaydı *oğul kızı*

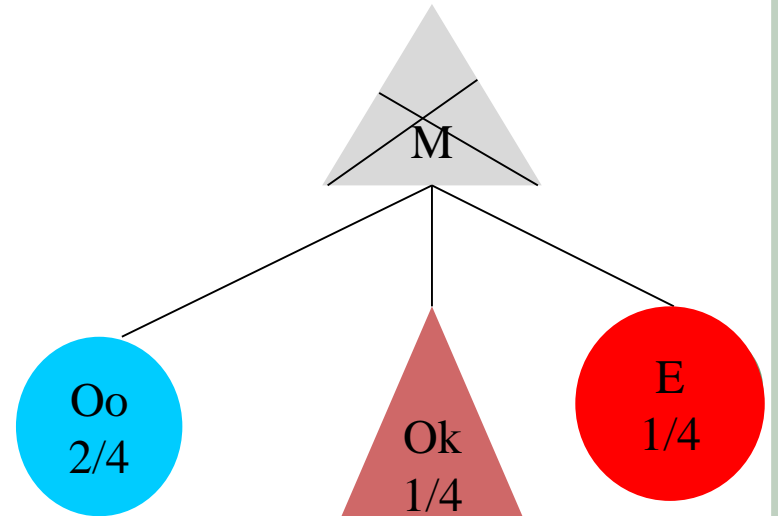
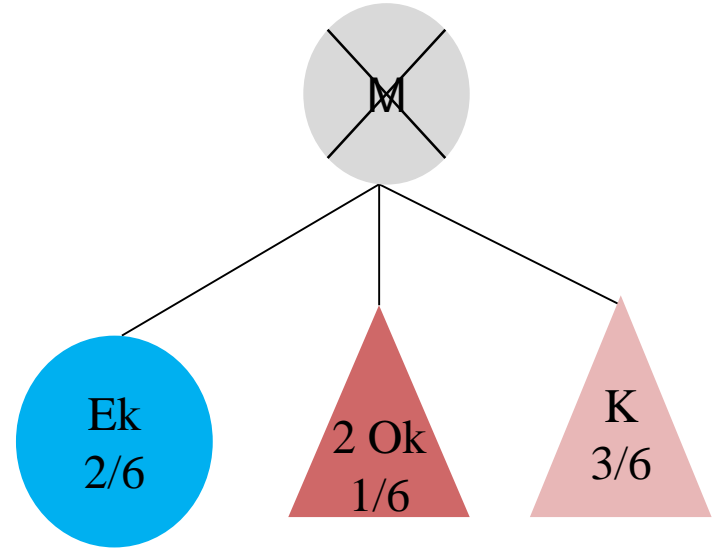
pay alır mıydı?

3. Eş(koca), oğlun oğlu, oğlun kızı

[1/4 - asabe - asabe]

4. Örnekte *oğlun oğlu* yerine *oğul*

olsaydı *oğul kızı* pay alır mıydı?

➤ **G. Anne-Baba Bir(ab) Kız Kardeşin** beş durumu var

A. *Ölenin çocuğu, babası ve dedesi yok:*

1. Ab kız kardeş 1 tane ise (ölenin kızı gibi) $1/2$

2. Ab kız kardeş +1 ise (ölenin kızı gibi) $2/3$ (müştereken)

(bkz. *Kızın durumuna ilişkin örnekler*)

3. Ab bir erkek kardeşleri ile birlikte asabe

B. *Ölenin kızı var:*

4. Ölenin kızı veya oğlunun kızı, oğlunun oğlunun... kızı ile asabe maal-gayr.(Kaynak H.Ş.: «*Ölenin kız kardeşlerini kızlarla birlikte asabe yapınız*»).

C. *Oğul ..., baba, dede var:*

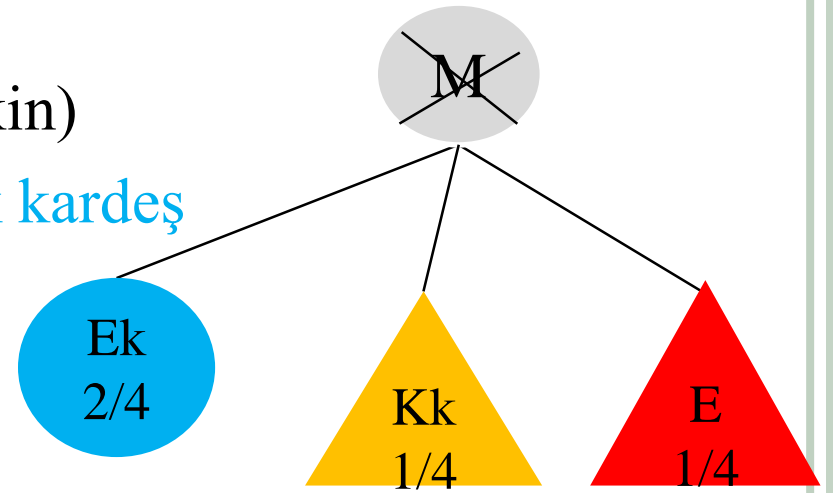
5. **Ölenin oğlu, oğlunun oğlu ..., baba ve dede ile birlikte mirastan pay alamazlar.**

➤ Örnekler (A3-B-C başlıklarına ilişkin)

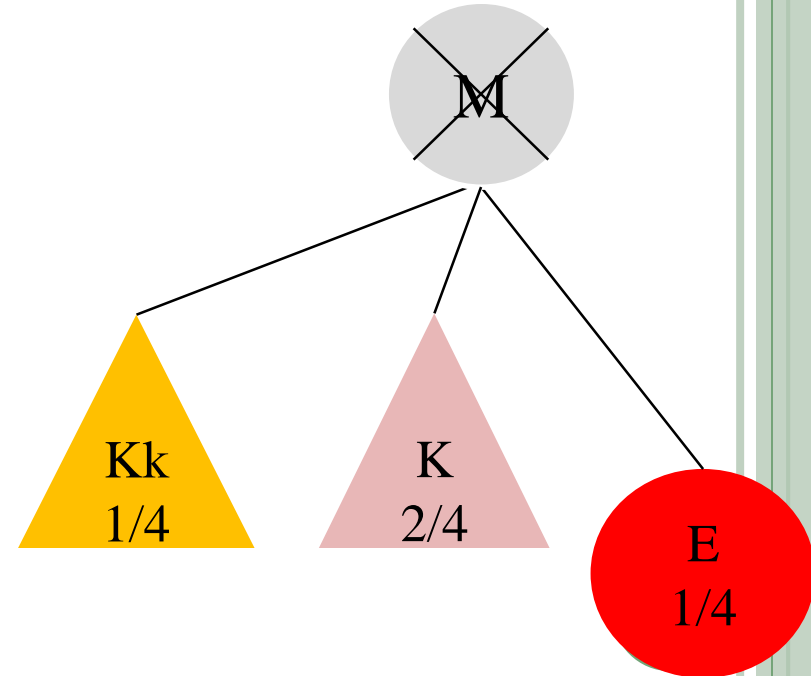
1. Eş(karı), (ab) kız kardeş, (ab) erkek kardeş

[$1/4$ - asabe - asabe]

2. Eş(koca), kız, ab kız kardeş

[$1/4$ - $1/2$ - asabe maal-gayr]

3. Geride Baba, 2 oğul, ab kız kardeşler kalsaydı ab kız kardeşler pay alır mıydı?

➤ **H. Baba bir (b) kız kardeşler** 7 durumları vardır.

A. *Ölenin çocuğu, babası, dedesi, ab kardeşi yok ise:*

1. b kız kardeş 1 tane ise (ölenin kızı gibi) $\frac{1}{2}$

2. b kız kardeş +1 ise (ölenin kızı gibi) $\frac{2}{3}$ (müştereken)

(bkz. *Kızın durumuna ilişkin örnekler*)

B. *Ab kız kardeş var:*

3. 1 ab kız kardeş ile mirasçı olurlarsa $\frac{1}{6}$ (toplamda)

4. **+1 ab kız kardeş ile mirasçı olurlarsa mirastan pay alamazlar.**

(bkz. *oğlun kızının - kız ile benzer durumuna ilişkin örnekler*).

C. *Baba bir erkek kardeş varsa:*

5. Baba bir erkek kardeş varsa onunla asabe olurlar.

D. *Asabe maal-gayr olduğu durum:*

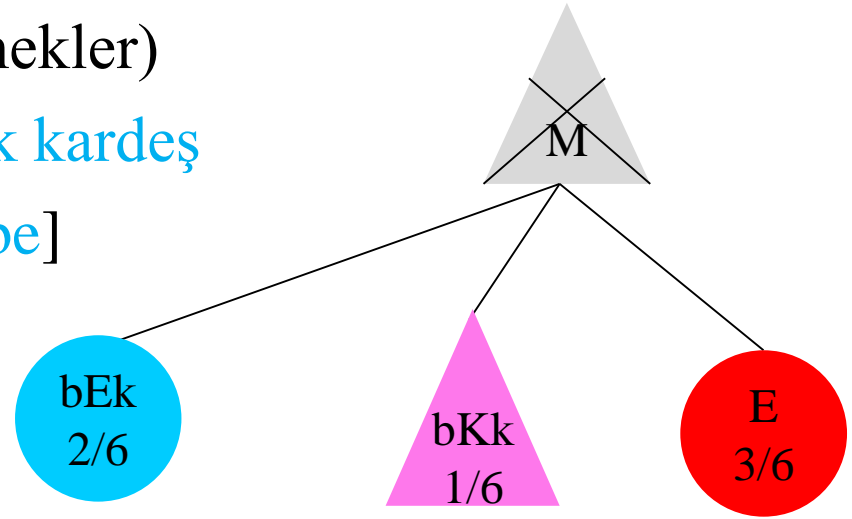
6. Ölenin kızı veya oğlunun kızı ile birlikte *asabe maal-gayr* olurlar.

E. 7. **Ölenin oğlu, oğlunun ... oğlu, babası, dedesi, ab erkek kardeşi, asabe maal-gayr olarak ab kız kardeşleri bulunursa b kız kardeş mirastan pay alamaz.**

➤ Örnekler (C-D-E ye ilişkin örnekler)

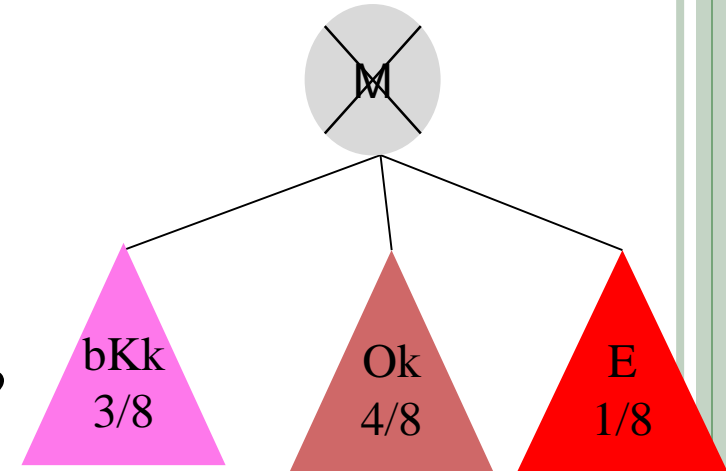
1. Eş(koca), b kız kardeş, b erkek kardeş

[$1/2$ - asabe - asabe]

2. Eş(karı), oğlun kızı, b kız kardeş

[$1/8$ - $1/2$ - asabe maal-gayr]

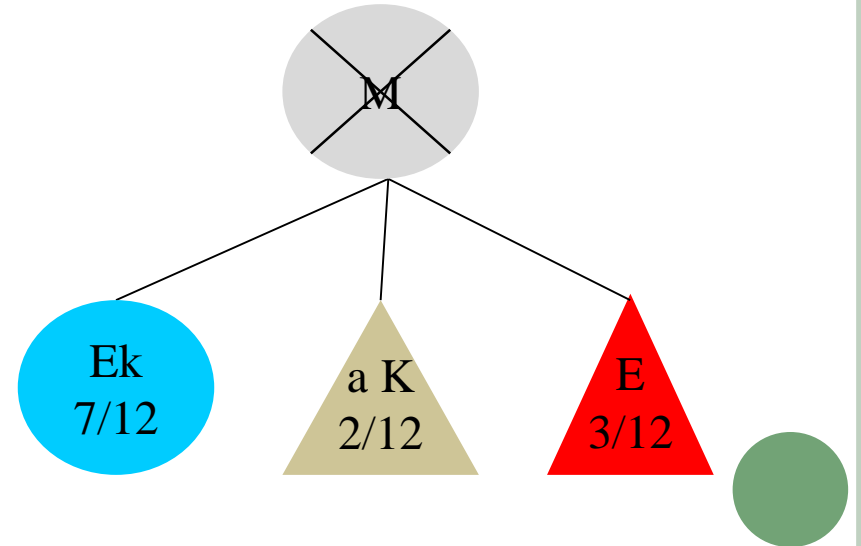
3. Son örnekte *oğlun kızı* yerine

oğul olsa idi b kız kardeş pay alır mıydı?

- **I. Ana bir (a) Kardeşin** erkek olsun kız olsun üç durumu vardır.
1. 1 tane ise $1/6$
 2. +1 ise toplamda $1/3$ (kız erkek ayrımı olmaksızın eşit paylaşırlar)
 3. Ölenin babası, dedesi, oğlu, kızı, oğlunun oğlu... veya kızı ile birlikte mirastan pay alamaz.

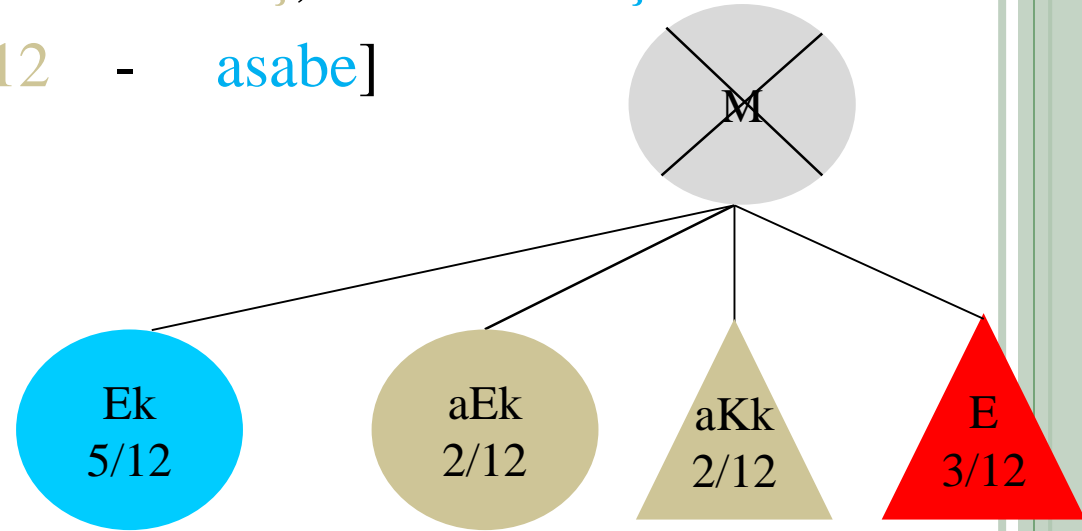
Örnekler:

1. **Eş(karı)**, **a Kardeş**, **erkek kardeş**
[$1/4$ - $1/6$ - **asabe**]

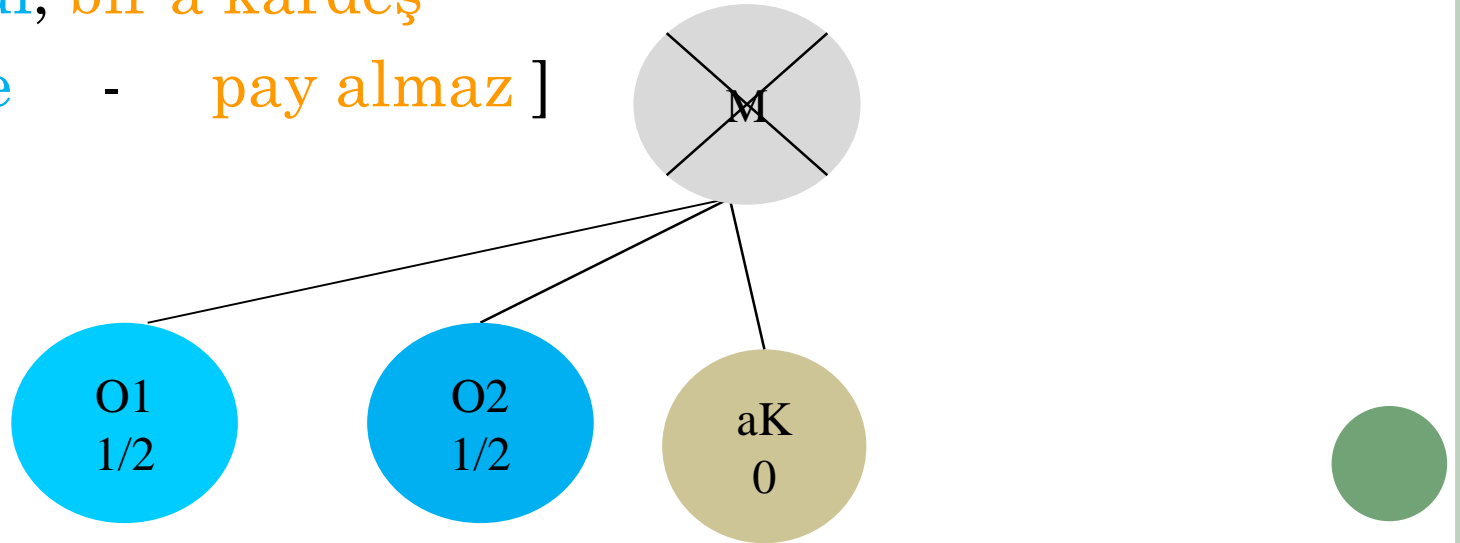
2. Eş(karı), a kız kardeş, a erkek kardeş, erkek kardeş

[$1/4$ - $2/12$ - $2/12$ - asabe]

3. İki oğul, bir a kardeş

[asabe - pay almaz]

➤ İ. **Annenin** üç durumu vardır:

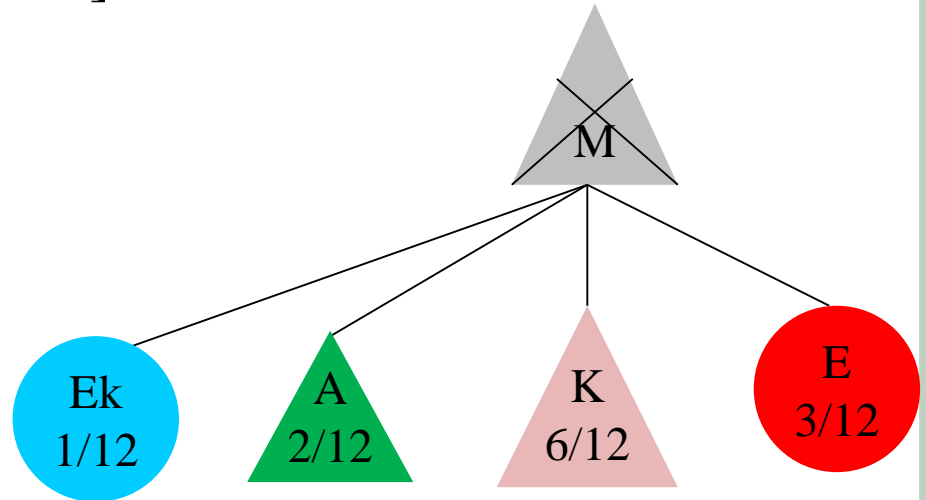
1. Ölenin çocuğu, oğlunun... çocuğu, birden fazla kardeşi ile birlikte $1/6$

2. Bunlar yoksa $1/3$

3. Ölenin babası, eşlerden birisi ile mirasçı olursa karı ya da koca hisselerini aldıktan sonra anne kalanın $1/3$ 'ünü alır. Baba asabe olarak kalanı alır.

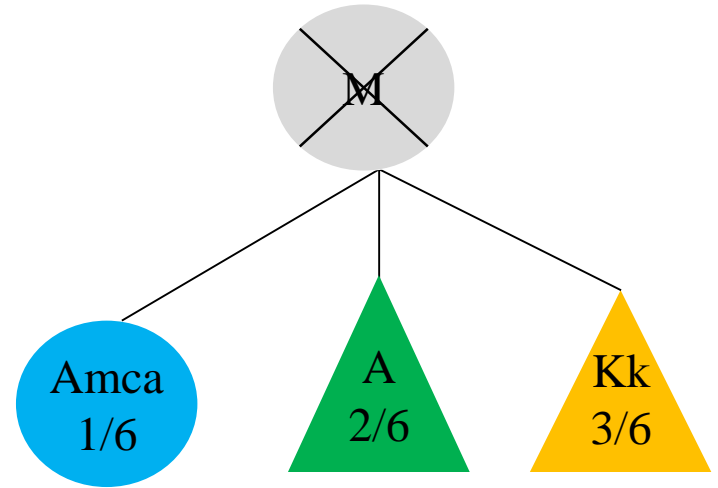
1. Eş(koca), kız, anne, erkek kardeş

[$1/4$ - $1/2$ - $1/6$ - asabe]

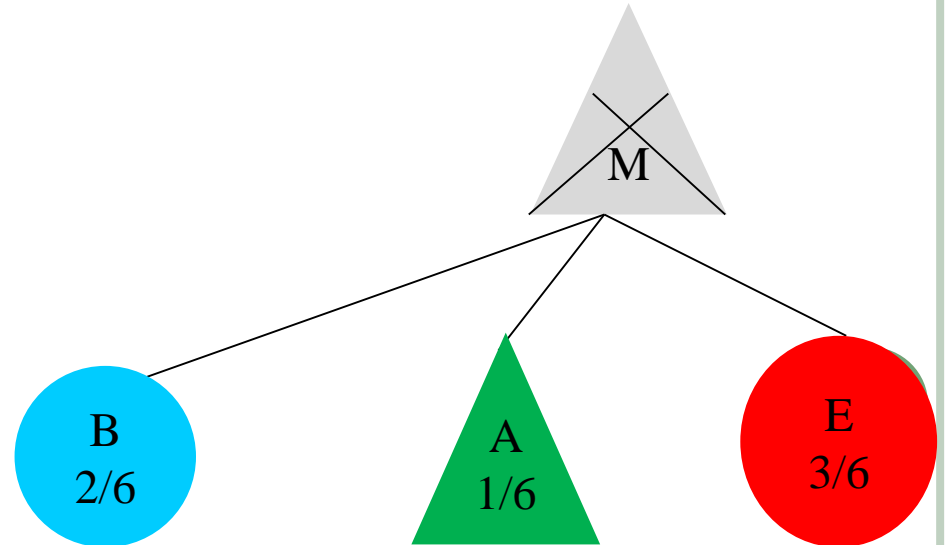

2. kız kardeş, anne, amca
[1/2 - 1/3 - asabe]

*Kız kardeş birden fazla olsaydı
Paylarda değişiklik olur muydu?

3. Eş (koca), anne, baba
[1/2-Kalandan 1/3-asabe]

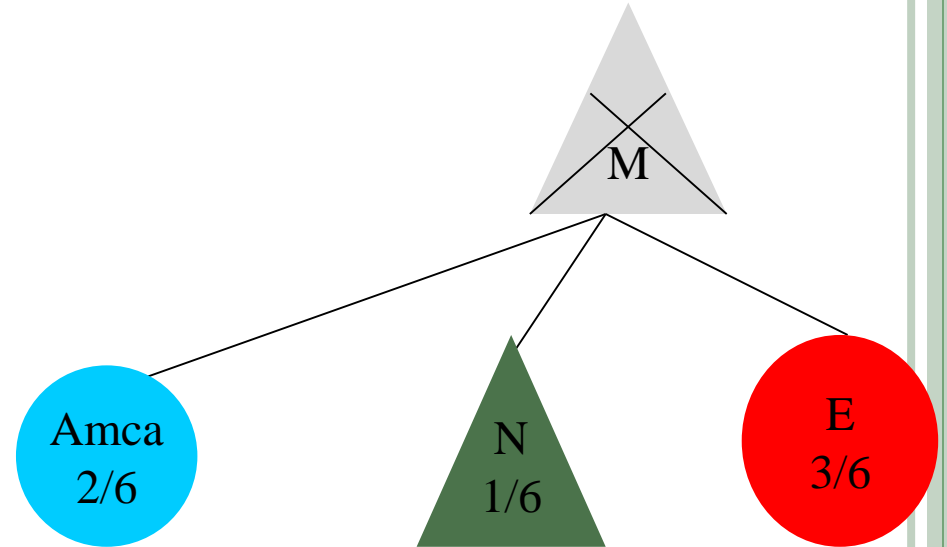
➤ **J. Ninenin** iki durumu vardır. Gerek anne-gerek baba tarafından olabilir.

1. Mirasçı olduğu durumda **1/6** alır. (Aynı derecedeki nineler toplamda **1/6** alır).

2. Anne sağ ise tüm nineler; baba ve dede hayatta ise baba tarafından nineler; derecede yakın olan nine uzak olanı mirasçılıktan düşürür.

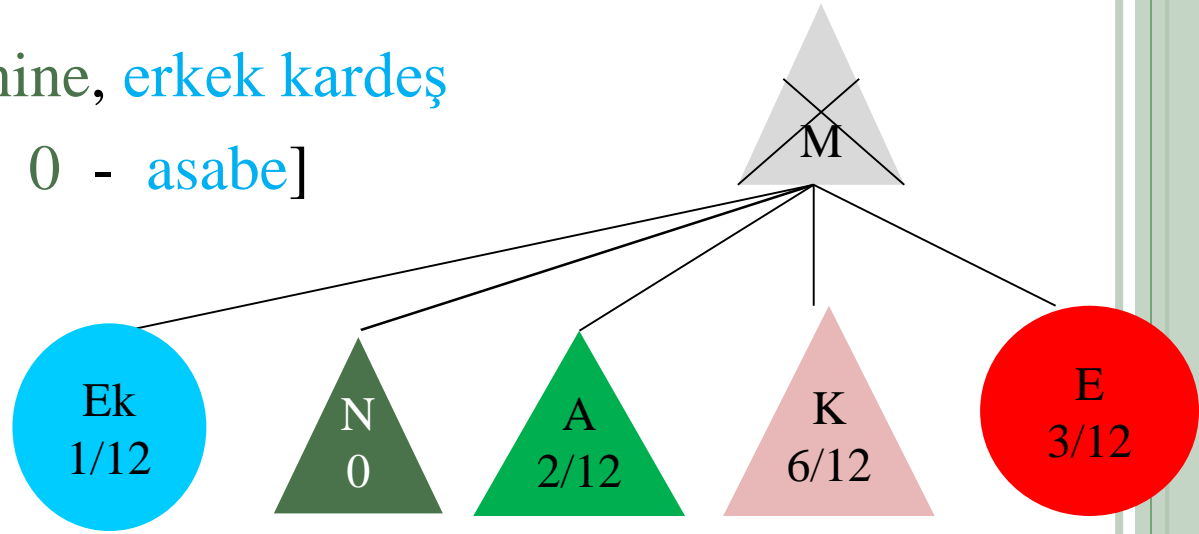
Örnekler:

1. **Eş(koca)**, **nine**, **amca**
[**1/2** - **1/6** - **asabe**]

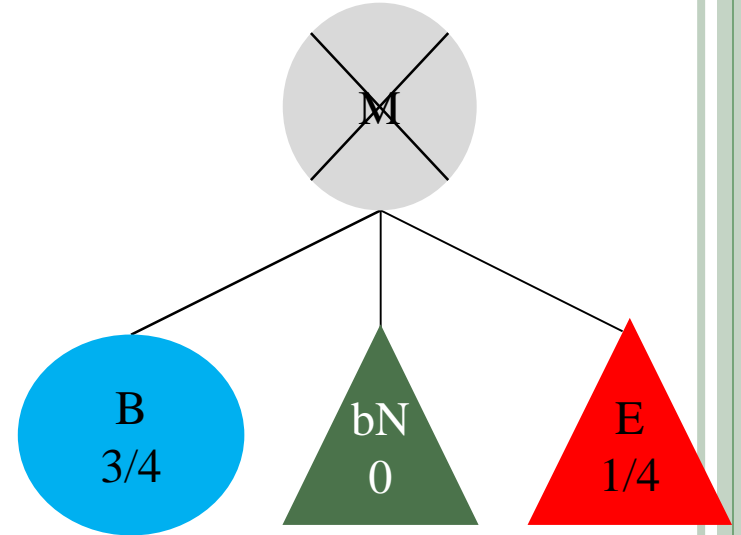
2. Eş(koca), kız, anne, nine, erkek kardeş

[1/4 - 1/2 - 1/6 - 0 - asabe]

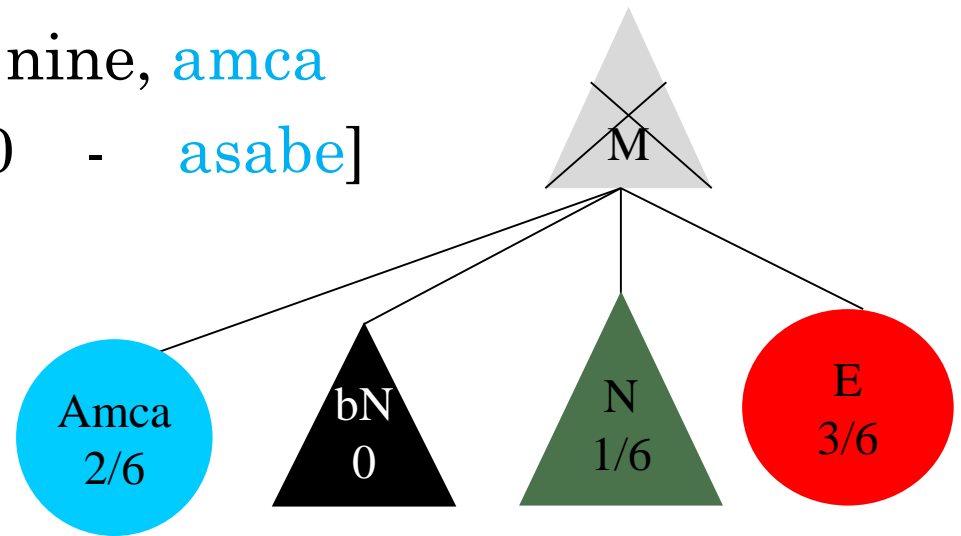

3. Eş(karı), baba tarafından nine, baba

[1/4 - 0 - asabe]

4. Eş(koca), nine, büyük nine, amca
[1/2 - 1/6 - 0 - asabe]

➤ Reddiye

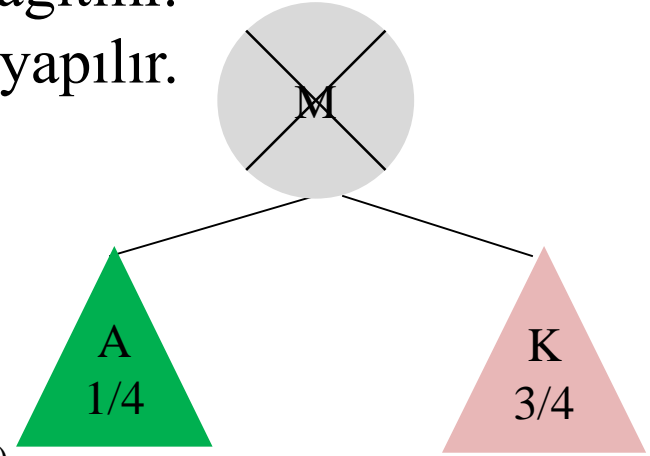
- Payların toplamı paydadan büyük çıkması durumudur.
- Artan eş hariç *ashabü'l-feraize* tekrar dağıtılır.
- Toplam pay payda olarak yazılarak red yapılır.

Örnekler:

1. Anne, kız

$$[1/6 - 1/2]$$

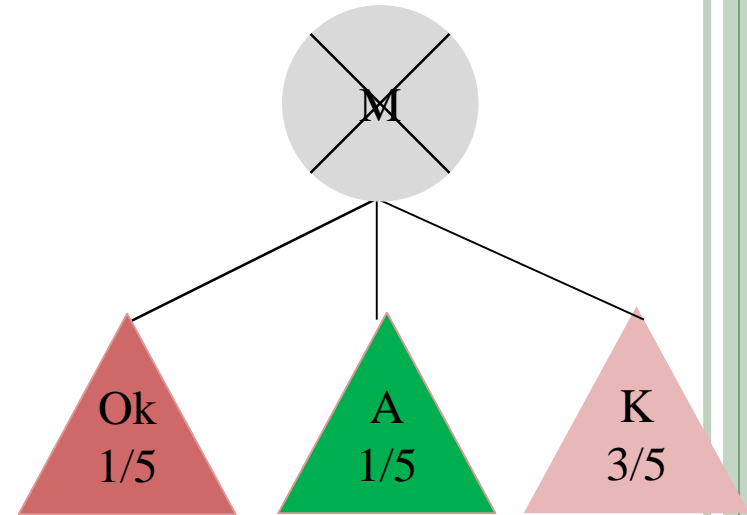
$$1/6 + 3/6 = 4/6 \text{ (Toplam pay olan 4 payda olarak yazılır)}$$

2. Anne, kız, oğlun kızı

$$[1/6 - 1/2 - 1/6]$$

$$1/6 + 3/6 + 1/6 = 5/6$$

- **Avliye** terekenin ashabü'l-feraizin paylarına yetmemesi durumudur. Reddiyedeki gibi payların toplamı payda olarak yazılır.

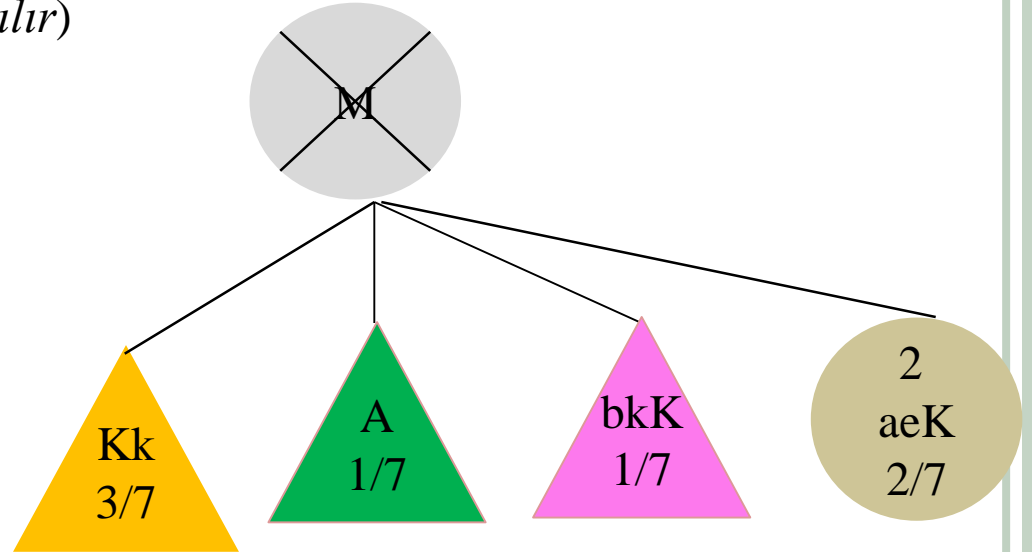
Örnekler:

1. **Kız kardeş**, **anne**, **baba bir kız kardeş**, **2 ana bir erkek kardeş**

$$\left[\frac{1}{2} - \frac{1}{6} - \frac{1}{6} - \frac{1}{3} \right]$$

$$\frac{3}{6} + \frac{1}{6} + \frac{1}{6} + \frac{2}{6} = \frac{7}{6}$$

(Toplam pay olan **7** payda olarak yazılır)

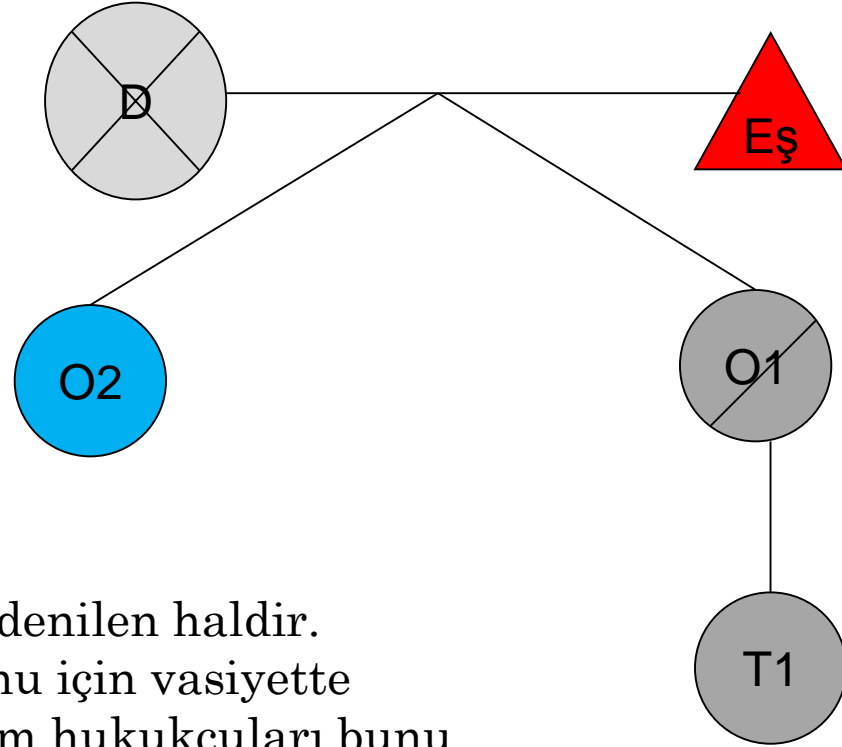

Soru: (O1)'nin bir oğlu (T1) ve bir babası (D) vardır.
(O1) 1920'de vefat etmiştir. 1923'te de D vefat
etmiştir. (D)'nin (O1)'nin haricinde bir oğlu (O2)
ve eği (E) hayattadır. (D)'nin mirasından kimler
hangi oranda pay alır?

Eş 1/8, O2 asabe

T1 mirastan pay alamaz.

- Bu meselede T1'in durumu halk arasında «dede yetimliği» denilen haldir. Bu duruma karşı dedenin torunu için vasiyette bulunma yolu açıktır. Bazı İslam hukukçuları bunu vacip sayarak fiilen böyle bir vasiyet yapılmış olmasa bile, vasiyetin yapılmış sayılmasını öngörürler. Günümüzde İslam hukukunun uygulandığı bazı ülkelerde dede yetimleri için -vasiyet yapılmamışsa da- mirasçı olmalarını öngören bazı hükümler kanunlaştırılmıştır.

➤ **Örfi Miras Hukuku**

- Adi İntikal
- Miri arazi ile vakıf akarlarında
- Hukuki Dayanak: *Hanefîlere* göre tasarruf hakkının terekeye dahil olmaması
- Mirasçı olabilecekler *feraize* nispeten daha dar bir sınıf.
- Nesep ve nikah başlıca intikal sebebidir.

MİRİ ARAZİDE ÖRFİ İNTİKAL

1. Dönem (Kuruluş-1567)

Mutasarrıf ölünce arazi tapu bedeli karşılığında bir başka kimsenin tasarrufuna verilir. Ölenin mirasçıları tercih edilir.

2. Dönem (1567-1847)

Mutasarrıf ölünce erkek çocuklarına karşılıksız olarak, erkek çocuk yoksa kız çocuklarına rayiç bir tapu bedeli ile intikal eder.

3. Dönem (1847-1858)

Mutasarrıf ölünce erkek-kız ayrımı olmaksızın bedelsiz ve eşit intikal söz konusu

4. Dönem (1858 Arazi Kanunnamesi- 1867)

1. Çocuklar 2. Baba 3. Anne(Önceki sıradaki sağ iken sonrakine geçmez)

5. Dönem (1867 Tevsi-i İntikal Nizamnamesi-1913)

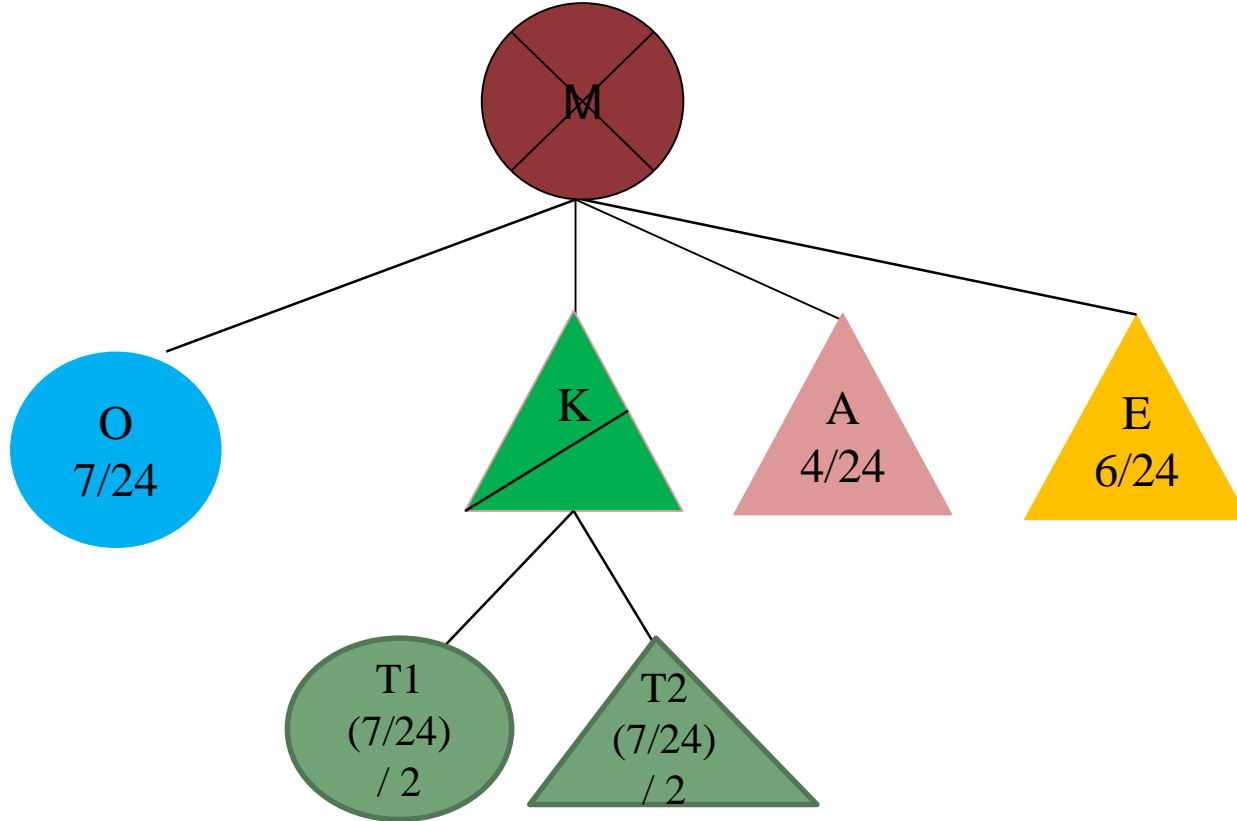
1. Çocuklar 2. Torunlar 3. Baba-Anne 4. Erkek Kardeşler 5. Kız Kardeşler 6. Anabir erkek kardeş 7. Anabir kız kardeş 8. Eş

6. Dönem (1913 Tevsi-i İntikal Kanunu) Zümre Usulü:

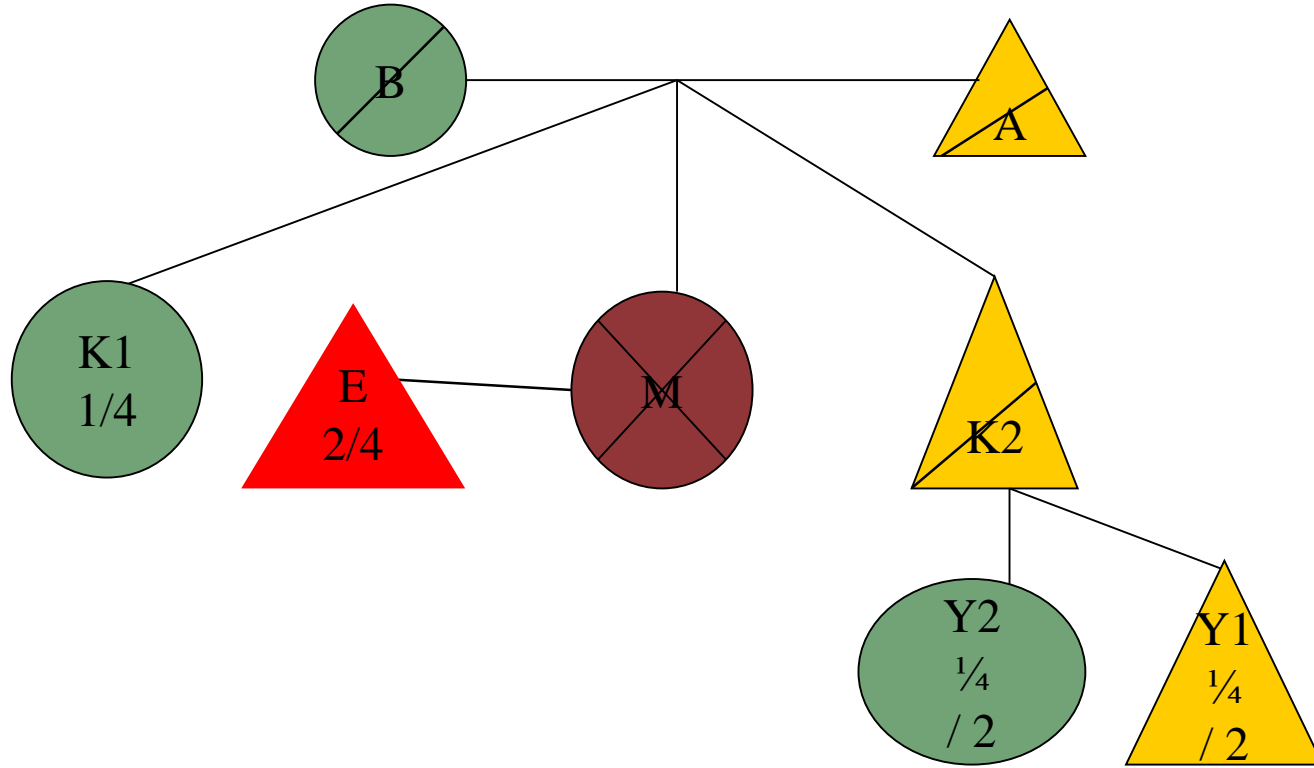
1. Altsoy
2. Anne-Baba (alt soyla 1/6)
3. Dede-Nine (dede-nine yoksa altsoya geçmez eşe geçer)
Eş (birlikte mirasçı: 1. zümre ile 1/4-2. ve 3. zümre ile 1/2)
Aynı zümre içindeki mirasçılar cinsiyete bakılmaksızın eşit pay alır.
Bu kanun vakıf akarlar için de zümre usulünü getirmiştir.

Örnekler (1913 T.İ.K.):

1. Eş, anne, oğul, ölen kızıdan iki torun
 $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{6}$, Kalanın $\frac{1}{2}$ 'si, kalanın $\frac{1}{2}$ 'si

2. Eş, kardeş, ölen kardeşin 2 çocuğu

➤ **Kaynakça**

1. Avcı, Mustafa, **Türk Hukuk Tarihi**, Konya, 2012.
2. Aydın, M. Akif, **Türk Hukuk Tarihi**, İstanbul, 2012.
3. Berki, Ali Himmet, **Miras ve Tatbikat**, İstanbul, 1947.
4. Cin, Halil; Akgündüz Ahmed, **Türk Hukuk Tarihi**, İstanbul, 2011.
5. El-Mavsılî, **el-İhtiyâr**, Çev. C. Yeniçeri, İstanbul, 2011.
6. Hüseyin Hatemi, **İslam Hukuku Dersleri**, İstanbul, 2012.
7. Seydişehrî, Mahmud Esad, **Delilleriyle İslam Miras Hukuku**, Çev. İ. H. Uca, İstanbul, 1994.
8. Üçok Coşkun, Mumcu Ahmet, Bozkurt Gülnihal, **Türk Hukuk Tarihi**, Ankara, 2010.

